

[Bertel Dahlgaard.]

gamle islandske håndskrifter kan jeg give min tilslutning til de to regeringserklæringer, der er afgivet i fjor og i år af henholdsvis den afgåede og den nye regering, og jeg kan gentage den forhåbning, jeg udtalte i fjor: at denne sag nu meget snart må kunne bringes til afslutning på en måde, der tjener Danmark til ære, og som kan bringe vort broderfolk den dybe glæde, som håndskrifternes tilbagevenden til Island vil betyde.

Lad mig dernæst sige, at det forekommer mig, at vi med hensyn til de økonomiske spørgsmål og de fællesnordiske problemer, der knytter sig hertil, er nået til et punkt, hvor der nødvendigvis snart må skabes klarhed. I 1948 nedsattes et fælles nordisk udvalg for økonomisk samarbejde. Det skulle undersøge mulighederne for en fælles nordisk toldunion, mulighederne for nedsættelse af todsatserne, en begrænsning af de kvantitative handelsrestriktioner mellem de nordiske lande samt mulighederne for en udvidet arbejdsdeling og specialisering mellem landene i samarbejde med de erhvervsmæssige og faglige organisationer. I 1950 konstateredes, at overvejelserne vedrørende en toldunion ikke for tiden kunne føre til resultat. Udvalget begyndte da undersøgelser af begrænsede brancher og varegrupper i samarbejde med repræsentanter for de tre landes erhvervsliv, og disse undersøgelser har tilvejebragt et meget værdifuldt materiale.

Undersøgelserne har siden strakt sig over tre år, og spørgsmålet om den videre fremgangsmåde blev så genstand for en forhandling på Nordisk Råds møde i København i februar. Forhandlingerne resulterede i en enstemmig vedtagelse af en henstilling til regeringerne om at foranledige, at det fælles nordiske udvalg for økonomisk samarbejde fuldfører sine undersøgelser og, såsnart forholdene tillader det, eventuelt inden årets udgang, fremlægger en rapport til regeringen med en redgørelse for resultaterne og med udvalgets

konklusioner. Jeg vil nu gerne spørge den højtærede regering, hvor vidt udvalget er med sit arbejde, og om der kan ventes en afslutning af arbejdet inden årets udgang, således som Nordisk Råd antydede det var ønskeligt.

Man må nødvendigvis overveje de nordiske samarbejdsmuligheder i lyset af de samarbejdsplaner, der iøvrigt optager sine i Europa og i verden som helhed. Det er ikke lyse udsigter, der møder os på toldpolitikens område, når man betragter de nu standende forhandlinger indenfor GATT-overenskomsten. Man taler om liberalisering, men med den bagtanke, at de kvantitative restriktioner jo altid vil kunne erstattes af høje todsatser. En enkelt passus i den nye regerings programerklæring kunne tyde på, at der næres lignende tanker her; men det er der vel ingen grund til at uddybe ved denne lejlighed.

Jeg skal i det hele taget ikke komme ind på alle de komplicerede problemer, der knytter sig hertil, og heller ikke fordybe mig i det for Europa afgørende, om USA, når den nedsatte ekspertkommission derovre i løbet af et år eller to har afsluttet sit arbejde, vil afvikle den højprotektionisme, som ellers vil gøre det indbyrdes amerikansk-europæiske forhold uløseligt. Men det forekommer mig, at de nordiske lande midt i hele denne uklare situation nu må klare sig deres indbyrdes stilling: om talen om et nært økonomisk samarbejde kun har været mundsvejr, eller om der ligger alvor bag i alle de tre lande.

Jeg tillod mig på det nordiske interparlamentariske møde i Oslo at pege på, at de nordiske lande i hvert tilfælde må regne med to linier i samarbejdsplanerne ude i verden. På den ene side en kontinental europæisk med tendenser henimod overenskomst mellem Benelux, Vesttyskland, Frankrig og Italien, hvor Holland vil have mulighed for at få fortrinsstilling fremfor de nordiske lande. På den anden side Englands og det øvrige sterlingområdes samarbejde. Hvor findes de nordiske lande